

Бекітемін

Мектеп директоры

Б.Ж.Жумагулова

"ШҰҒЫЛА"

театры үйірмесінің жоспары

Жетекшісі: Коптлеуова Т

2021 – 2022 оқу жылы

**Б.Сейсекенов атындағы жалпы орта білім беретін мекебіндегі
«Шұғыла» балалар театрының 2021 – 2022 оқу жылына
құрылған жылдық жоспары**

№	Тақырыбы	Сағаты	Мерзімі
1	Топтың құрылуы	1	Қыркүйек
7	Үйірмеге қатысушылармен мәнер, дикциямен жеке жұмыс	1	Қазан
8	Әртүрлі ертегілер арасындағы диалог	1	Қараша
	Ертегі кейіпкерлерінің болмыс сипатын сомдау	1	Желтоқсан
12	«Шалқан» ертегісі	1	Қаңтар
16	«Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісі	1	Ақпан
18	«Ұр, тоқпақ!» ертегісі	1	Наурыз
19	«Театр ғажайып әлемі» апталығы	1	Сәуір
20	Қорытынды	1	Мамыр

2021 – 2022 оқу жылындағы «Балалар және театр» жобасының жылдық жұмысының талдамасы.

«Шұғыла» театры мақсаты: оқушылардың рухани дүниесін байыта отырып, эстетикалық, көркемдік, адамгершілік, азаматтық тәрбие беру; оқырмандық, көрермендік талғамды қалыптастыру; ауызша сөйлеу мәдениетін қалыптастыру;

Театрдың жаңашылдығы: бағдарламада театрлық-ойын әрекетінің құралдары жүйеленген, балалар шығармашылығының түрлі жанрлары театрлық көрініске ену арқылы іске асуына негізделген.

Кіріспе

Оқушылардың тілі мен ойлау қабілетін қалай дамытуға болады? Сөздің сырын түсінуге қалай үйрету керек? Әлемді тануға, елгезектік пен қайырымдылық, біреудің қайғысына ортақтаса білу мен барлық тіршілік иесін жақсы көруге қалай үйрету керек? Эмоционалдық ұялшақтықтан, қысылып-қымтырылудан арылу мен сөзді, образды сезіне білу мен кейіпкерге ене білуді үйренудің ең дұрыс жолы - бұл ойын қиялдау мен құрастыра білу. Мұның барлығын да театрландырылған үйірме бере алады. Аталмыш бағдарламада балалар театры тек қана көркемдік нәтижеге жету құралы, яғни спектакль қою ретінде ғана қарастырылмайды. Сонымен қатар, театр өнерімен шұғылдану оқушылардың ойлау қабілеті мен таным қызығушылығын белсендіруі, қиялы мен елесін оятуы, ана тіліне деген сүйіспеншілігі мен жанашырлығын оятуы өте маңызды.

Үйірме – оқушылардың іс – әрекетінің сабақтан гөрі басқа бір түрі. Оқушы дайын сабақты алумен шектелмейді, ол сондай-ақ, оны жасайды, өзі құрастырады. Үйірмеде балалар назары мәселені өздері қоюға, ойлану мен жетекші көрсетіп берген бағытта өздік жұмыстарын дамытуға, таным қабілеттерін дамытуға бағытталады. Олар тапсырманы орындауда жеке, ұжымдық жұмыстарды жасай отырып, қажетті құралдар мен әдіс-тәсілдерді өздері таңдайды.

Сенімділік, оқушылар мен жетекшінің біріккен қызметі, дидактикалық материалмен бірігіп жұмыс жасау, өнердің басқа түрлерімен байланыс, бәрі- оқушының жеке тұлғасының дамуына әсер етеді.

Түсінік хат

Үйірме – бұл мұғалімнің оқушылармен әріптестік қатынаста және нәтижеге қол жеткізуі үшін жұмыс жасауына арналған. Бұл технология қатысушыларды ізденімпаздыққа, таным мен өзін-өзі тануға бағытталған. Үйірменің өз жұмыс мақсаты мен міндеттері бар. Сезіну, елестету, көру, тапсырманы орындау, содан соң ізденімпаздықты ұйымдастыру – жетекшінің тілеген әрекеттері міне, осылар. Оқушының үйірмеге ұмтылысын күшейтетін нәрселер – өз идеяларын ұсыну, жарнамалау, өз жұмысының нәтижесін көру. Үйірме жұмысы үнемі өз жұмысын талдаумен, өз әсерімен бөлісумен аяқталып отырады. Үйірме жұмысы бірнеше бөлімдерден құралған бағдарламадан тұрады. «Сөйлеу мәдениеті мен техникасы» бөлімінде тыныс алу, сөйлеу мүшелерінің еркін жұмыс жасауына бағытталған жаттығулар мен ойындар жүргізіледі. Сондай-ақ, нақты мәнер мен ойлау, орфоэпиялық заңдылықтар түсіндіріледі. Бөлімге байланыс қабілетін дамытатын, қысқаша пьеса, поэма мен әңгімелер құрауға үйренетін, қарапайым іс-әрекеттерді таңдай білетін сөздік ойындар енгізілген.

Келесі «Сымбат пен мүсін икемділігі» бөлімінде баланың қозғалыс қабілеттерін, дене әрекетінің әдемі қимыл қозғалысын, оқу күшін жеңілдетуге бағытталған дамыту ойындары мен жаттығу жұмыстары жүргізіледі.

2021 – 2022 оқу жылындағы «Балалар және театр» жобасының жылдық жұмысының талдамасы.

«Шұғыла» театры мақсаты: оқушылардың рухани дүниесін байыта отырып, эстетикалық, көркемдік, адамгершілік, азаматтық тәрбие беру; оқырмандық, көрермендік талғамды қалыптастыру; ауызша сөйлеу мәдениетін қалыптастыру;

Театрдың жаңашылдығы: бағдарламада театрлық-ойын әрекетінің құралдары жүйеленген, балалар шығармашылығының түрлі жанрлары театрлық көрініске ену арқылы іске асуына негізделген.

Кіріспе

Оқушылардың тілі мен ойлау қабілетін қалай дамытуға болады? Сөздің сырын түсінуге қалай үйрету керек? Әлемді тануға, елгезектік пен қайырымдылық, біреудің қайғысына ортақтаса білу мен барлық тіршілік иесін жақсы көруге қалай үйрету керек? Эмоционалдық ұялшақтықтан, қысылып-қымтырылудан арылу мен сөзді, образды сезіне білу мен кейіпкерге ене білуді үйренудің ең дұрыс жолы - бұл ойын қиялдау мен құрастыра білу. Мұның барлығын да театрландырылған үйірме бере алады. Аталмыш бағдарламада балалар театры тек қана көркемдік нәтижеге жету құралы, яғни спектакль қою ретінде ғана қарастырылмайды. Сонымен қатар, театр өнерімен шұғылданду оқушылардың ойлау қабілеті мен таным қызығушылығын белсендіруі, қиялы мен елесін оятуы, ана тіліне деген сүйіспеншілігі мен жанашырлығын оятуы өте маңызды.

Үйірме – оқушылардың іс – әрекетінің сабақтан гөрі басқа бір түрі. Оқушы дайын сабақты алумен шектелмейді, ол сондай-ақ, оны жасайды, өзі құрастырады. Үйірмеде балалар назары мәселені өздері қоюға, ойлану мен жетекші көрсетіп берген бағытта өздік жұмыстарын дамытуға, таным қабілеттерін дамытуға бағытталады. Олар тапсырманы орындауда жеке, ұжымдық жұмыстарды жасай отырып, қажетті құралдар мен әдіс-тәсілдерді өздері таңдайды.

Сенімділік, оқушылар мен жетекшінің біріккен қызметі, дидактикалық материалмен бірігіп жұмыс жасау, өнердің басқа түрлерімен байланыс, бәрі- оқушының жеке тұлғасының дамуына әсер етеді.

Түсінік хат

Үйірме – бұл мұғалімнің оқушылармен әріптестік қатынаста және нәтижеге қол жеткізуі үшін жұмыс жасауына арналған. Бұл технология қатысушыларды ізденімпаздыққа, таным мен өзін-өзі тануға бағытталған. Үйірменің өз жұмыс мақсаты мен міндеттері бар. Сезіну, елестету, көру, тапсырманы орындау, содан соң ізденімпаздықты ұйымдастыру – жетекшінің тілеген әрекеттері міне, осылар. Оқушының үйірмеге ұмтылысын күшейтетін нәрселер – өз идеяларын ұсыну, жарнамалау, өз жұмысының нәтижесін көру. Үйірме жұмысы үнемі өз жұмысын талдаумен, өз әсерімен бөлісумен аяқталып отырады. Үйірме жұмысы бірнеше бөлімдерден құралған бағдарламадан тұрады. «Сөйлеу мәдениеті мен техникасы» бөлімінде тыныс алу, сөйлеу мүшелерінің еркін жұмыс жасауына бағытталған жаттығулар мен ойындар жүргізіледі. Сондай-ақ, нақты мәнер мен ойлау, орфоэпиялық заңдылықтар түсіндіріледі. Бөлімге байланыс қабілетін дамытатын, қысқаша пьеса, поэма мен әңгімелер құрауға үйренетін, қарапайым іс-әрекеттерді таңдай білетін сөздік ойындар енгізілген.

Келесі «Сымбат пен мүсін икемділігі» бөлімінде баланың қозғалыс қабілеттерін, дене әрекетінің әдемі қимыл қозғалысын, оқу күшін жеңілдетуге бағытталған дамыту ойындары мен жаттығу жұмыстары жүргізіледі.

«Театральдық ойын» бөлімінде оқушының тек қана кәсіби шеберлігін дамыту қарастырылмайды, сондай-ақ, ойын әрекетіндегі эстетикалық сезімін дамыту, құрдастары мен үлкендер түрлі жағдаяттар арасында өзін дұрыс ұстай білу тәртібі үйретіледі. .
«Әдеп пен мәдениет» бөлімінде оқушылардың өмірдің мәні мен құндылықтарын түсіну, жалпы адамзаттық бағалы қасиеттерді ұғыну, сөйлесу мәдениеті мен өзін ұстай білу әдебін, эстетикалық мәдениетті (талғамы бар оқырман, көрермен бола білуге) білу үйретіледі.

Күтілетін нәтижелер:

Оқу жылының аяғына қарай оқушы:

Біледі:

Театр деген не?

Театр басқа өнер түрлерінен несімен ерекшеленеді

Театр неден пайда болды?

Театрдың қандай түрлері бар? (Қуыршақ, драмалық, опера, балет, музыкалық комедиялар, халықтық)

Театр қойылымдарын (спектакльдерді) кімдер жасайды?

Түсінігі болады:

Сахнаның негізгі техникалық құралдары жөнінде

Сахнаның безендірілуі жөнінде

Сахна мен көрермен залында өзін – өзі ұстау ережелі туралы

Үйренеді:

Өзінің өмірдегі құбылыстарға қатынасын сахнада көрсетуді

Бейнелі ойлауды

Назарын аударып білуді

Өзін сахна кеңістігінде сезінуді

Таланттарын үстемелейді:

Кейіпкермен (сыныптастармен) сөйлесу

Қарапайым актер шеберлігі

Қоршаған әлемді бейнелі қабылдау

Сыртқы зиян келтірушілерге дәл, бейнелі әсер ету

Ұжыммен жұмыс

Сондай-ақ, артық ұялшақтықтан, қоғамнан қорқудан, «сыртқы көзқарастан» қысылудан арылады, тіл табысқыштық, ашықтық, қоршаған ортаға қамқорлық, ұжым алдындағы жауапкершілік қасиеттерін алады.

**2021-2022 оқу жылындағы Б.Сейсекенов атындағы ЖОББМ
«Шұғыла» балалар театр үйірмесінің жылдық есебі**

«Балалар және театр» ағартушылық жобасы аясында мектеп жанынан құрылған «Шұғыла» балалар театр үйірмесі өз жұмысын жылдық жоспарға сай жүргізді.

Үйірме жетекшісі: Коптлеуова Т

Үйірме құрамына бастауыш сынып пен орта буын оқушылары арасынан 15 оқушы қамтылды. Үйірменің алғашқы отырысында жылдық жоспар таныстырылды. Оқушыға, болашақ жас актер, актрисаларға «Театр деген не?», «Театр басқа өнер түрлерінен несімен ерекшеленеді», «Театр неден пайда болды?», «Театрдың қандай түрлері бар? (Қуыршақ, драмалық, опера, балет, музыкалық комедиялар, халықтық)» және сахнада өзін өзі қалай ұстау қажет сонымен қатар әдептерін үйрету болды. Жоспарға сай жас таланттармен дауыс ырғағымен жұмыс жасауды және дикциямен сөз мәнерімен жұмыс жасалды. Оқушылар бірден қағып әкетті.

Б.Сейсекенов атындағы ЖОББ мектебінде жоспарға сәйкес Тәуелсіздіктің 30 жылдық мерекесіне орай "Шұғыла" балалар театрының ұйымдастыруымен «Тәуелсіздік таңы атты» ұранымен желтоқсан оқиғасына шолу жасалып, сахналық қойылымдар қойылды. Б.Сейсекенов атындағы жалпы орта білім беретін мектебінде 2022 жылғы 1 – 11 ақпан аралығында өткізілетін "Өзін-өзі тану: Сүйіспеншілік пен шығармашылық педагогикасы" онкүндігіне орай тоғызыншы ақпан күні «Шұғыла» балалар театры «Мейірімді қыз» атты тақырыбында қойылымы қойылды.

Б.Сейсекенов атындағы ЖОББ мектепте «Балалар және театр» жобасы аясында құрылған «Шұғыла» балалар театры наурыз айының жоспарына сәйкес «Салт-дәстүр тәрбие негізі» атты тақырыпта қойылым қойылды.

Ағымдағы жылдың жоспарына сай «Шұғыла» театр үйірмесінің 11.04 – 15.04 күндері аралығында «Театр – ғажайып әлем» атты апталығы өткізілді. Апталық барысында «Театрлық шеберхана» вайндар байқауы, «Театр – сүйікті әлемім» сурет көрмесі, «Театрдың ғажайып әлеміне саяхат» ертегілер байқауы, «Балаларға қуаныш сыйлаймыз» үйірме оқушыларының ертегілер сахналауы, «Театр отбасында» театр мүшелерінің қойылымдарды сахналауы секілді түрлі іс – шаралар өтті.

Оқушылар өзінің өмірдегі құбылыстарға қатынасын сахнада көрсетуді, бейнелі ойлауды, назарын аудару білуді, өзін сахна кеңістігінде сезінуді, таланттарын үстемелеуді, кейіпкермен (сыныптастармен) сөйлесуді, қарапайым актер шеберлігін, қоршаған әлемді бейнелі қабылдауды, сыртқы зиян келтірушілерге дәл, бейнелі әсер етуді, ұжыммен жұмыс жасауды үйренді.

Сондай-ақ, артық ұялшақтықтан, қоғамнан қорқудан, «сыртқы көзқарастан» қысылудан арылуды, тіл табысқыштық, ашықтық, қоршаған ортаға қамқорлық, ұжым алдындағы жауапкершілік қасиеттерін алуды үйренді.